

Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng – både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner formidles og debatteres.

Redaktion

Mette Palm (ansv. redaktør)

Jette Rostock

Claus Børre Petersen

Bo Jensen

Mette Bjerrum Jensen

Thomas Larsen Schmidt

Anna Beck

Ole Thirup Kastholm

Udgiver

Foreningen af Fagarkæologer - FaF

Forsidebilled

Jellingstenen i glas.

Lav din egen rystekugle m. valgfrit

mindesmærke. Se mere på:

<http://basut.typepad.com/faldera/2009/12/>

hjemmelavet-rystekugle.html

Installation: Redaktionen

Tryk og oplag

Holbæk Museum trykker 250 stk.

Arkæologisk Forum udkommer

Maj og November

Abonnement og løssalg

135,- kr. årligt (2 numre)

67,50 kr. pr. nummer

Skriv til Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag.

Du kan kontakte redaktionen, og få råd og

vink om indholdet, læserne, formidlings-

måden, formaliteter, deadlines m.v.

Arkæologisk Forum

Foreningen af Fagarkæologer,

c/o SAXO instituttet, Afdeling for

Forhistorisk Arkæologi, Njalsgade 80,

2300 København S

E - mail: redaktion@archaeology.dk

ISSN 1399-5545

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen. Artikler i Arkæologisk Forum kan citeres med kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser vedr. citatret.

Ansaret for holdninger der kommer til udtryk i de forskellige artikler og indlæg, påhviler den enkelte forfatter.

Foreningen af Fagarkæologer

faf@archaeology.dk
www.archaeology.dk

Kejserens klæder

“Han har ikke bukserne på” – sådan kan man med rette sige om figuren kaldet ”Odin fra lejre”. Fundet – og ikke mindst tolkningen – har siden skabt debat: hvilket køn, er det en kjole, er det Odin, Freja, kongen eller noget helt fjerde?

I begyndelsen af 1800-tallet opstod arkæologien som fag, og den arvede samtidens borgerligt konservative kønsopfattelse: der var mandlige gerninger og kvindelige sysler, som hver især var ufravigelige – sværdet versus nålen. I 1970'erne blev dette kritiseret af den feministiske drejning af arkæologien og senere *gender archaeology*. Her blev fokus på kønsroller og det biologiske køn i relation til kulturelt skabte kønsidentiteter. Klæder skaber stadig folk – og debat, ikke mindst. Vi har derfor bedt Tom Christensen om at begrunde Odinfortolkningen, mens Ulla Mannering skriver om jernalderdragtens kønsindikatorer og Ing-Marie Back Danielsson om, at køn måske slet ikke er det vigtigste ved Lejre-figurinen. Disse tre artikler belyser, hvad den lille umælende figur fra en af landets mere spektakulære arkæologiske lokaliteter måske – eller måske ikke – ville berette, hvis den kunne.

På en anden spektakulær lokalitet, Jelling, står mejslet i sten med runer: “Dette er Danmarks dåbsattest!” – eller i hvert fald er de ord sagt så ofte om den store Jellingsten, at de snart må være skinbarlig sandhed. Nu smuldrer dåbsattesten og Kulturarvsstyrelsen vil derfor klæde den i glas *in situ*. Det har rejst debat om *in situ*-bevaring eller ej, hvilket nødvendigvis må knytte an til det større spørgsmål: hvad er Jelling egentlig? Tre skribenter tager aspekter af Jelling under behandling: Steen Wulff Andersen og Charlotta Lindblom skriver om bevaringsspørgsmålet mens Mette Bjerrum Jensen undersøger hvordan udstillingen Kongernes Jelling formidler Jellingkomplekset som en del af Danmarks nationale konstruktion. Pernille Foss reflekterer over den betydning mennesket kan lægge i store sten, herunder Stiklestadstenen og Jellingstenen. I sektionen Udsyn sætter Anna Karlsström den danske *in situ* bevaringsdebat i perspektiv med et indlæg om bevaring og buddhisme i Laos.

Ja, dåbsattesten og verdenskulturarven er lykkeligvis fremtidssikret i glas og ramme – mens vi kan konstatere, at dybdepløjning, dræning, råstofindvinding, dyrkning og ikke mindst museumslovens frivillighedsprincip udgør en blivende trussel mod det arkæologiske kilde-materiale.

Redaktionen